

EŻAMIJIET ANNWALI TAL-ISKEJJEL SEKONDARJI 2009
DIRETTORAT GĦAL KWALITÀ U STANDARDS FL-EDUKAZZJONI
Taqsimat tal-Assessjar Edukattiv

L-EWWEL KLASSI

MALTI

HIN: Sagħtejn

Isem: _____

Klassi: _____

ISTRUZZJONIJIET LILL-ISTUDENTI:

1. Wieġeb il-mistoqsijiet kollha kif mitlub/a
2. Ortografija, punteġġjatura, sintassi, ideat u preżentazzjoni tajbin jgħinuk biex tikseb riżultati aħjar.

GĦALL-UŻU TAL- GĦALLIEMA

SKEMA TA' MARKI

Mistoqsija	A	B	Ċ	D	E	F(i)	F(ii)	Ġ	TOTAL
Marki	10	26	4	7	5	10	18	20	100
Marki tal-istudent/a									

KUMMENTI

SILTA GHALL-ISTHARRIĠ

Aqra sewwa din is-silta u wara wieġeb il-mistoqsijiet:

IL-QATTUS HABIB TAL-BNIEDEM!

Minn xi żmien 'l hawn il-qattus qieghed jiġi maħbub aktar mill-familji li qeghdin jikkunsidrawh bħala vera ħabib. Ejjew nersqu aktar viċin tal-qattus u nitkellmu fuq il-karatteristiċi tiegħu. (*par. 1*)

M'għandniex għalfejn nibdew nagħtuh ismijiet jew insaffrulu. Jekk irridu nagħmlu ħbieb miegħu mill-ewwel, kulma rridu hu li nħarsu lejha u nitbissmulu. (*par. 2*)

Oqogħdu għarkopptejkom xi ftit metri quddiemu u halluh josservakom. Hu jrid jifhem li ma tridux tweggħuh. Halluh jersaq viċin tagħkom u jekk jibqa' hdejkom ifisser li jkun għażilkom bħala l-ħbieb tiegħu u hekk jibqa' għal dejjem. (*par. 3*)

Naturalment tridu tibdew tiegħu ħsiebu. Ikollu bżonn kaxxa mimlija biċ-ċana (*il-litter*) għall-bżonnijiet tiegħu. Lill-qattus, bħal kull annimal ieħor, tridu tifhmuh u tiegħu ħsiebu b'paċenzja u mħabba. U jekk tindunaw li ma tax kas tal-kaxxa u hammeġ fid-dar, aqbdh u ħduh fejn hammeġ u għajtu miegħu. Imbagħad ressqh lejn il-kaxxa u mellsuh. Tindunaw li hekk jifhem. (*par. 4*)

Qattus f'saħħtu jista' jgħix madwar għaxar snin, ekwivalenti għal hamsin sena tal-bniedem. Il-fatt li qattus iswed igib l-isfortuna hija opinjoni kompletament żbaljata. Infatti, il-qattus iswed huwa wieħed mill-isbaħ annimali li hawn fin-natura. Huwa miġbud hafna aktar lejn sidu, għax għal żmien twil kien jiġi ppersegwit. (*par. 5*)

(Addattament minn artiklu miktub minn N. F., *Sagħtar*, Frar 1994)

A. FEHIM IT-TEST

(10 marki)

1. X'qieghed jiġrilu l-qattus minn ftit taż-żmien 'l hawn?

_____ (2)

2. X'għandna nagħmlu biex insiru ħbieb tiegħu?

_____ (1)

3. Kif nistgħu nuruh li m'aħniex sejrin inweggghuh?

_____ (1)

4. X'jagħmel qattus biex jurikom li għazilkom bħala ħabib?

_____ (1)

5. Semmi l-kapaċitajiet li jrid ikollok biex tiegħu ħsieb qattus.

_____ (1)

6. X'għandek tagħmel meta l-qattus iħammeġ fid-dar?

_____ (2)

7. Inti taħseb li qattus iswed iġib l-isfortuna? Għid għaliex.

_____ (2)

B. GHARFIEN IL-LINGWA	(26 marka)
------------------------------	------------

(i) ANALIŻI TESTWALI

1. *Bħala vera **ħabib** (par. 1)*

In-nom **ħabib** qiegħed jirreferi għall-_____. (1)

2. *u ħalluh josservakom (par. 3)*

Għal xiex qiegħed jirreferi l-pronom **kom** fil-kelma **josservakom**?_____ (1)

3. Il-frażi **huwa miġbud ħafna** (par. 5) tfisser: (Immarka t-tajba)

iħobb ħafna _____

jagħraf ħafna _____ (1)

4. Sib u ikteb il-verb f'din il-frażi: **li nharsu lejha** (par. 2)

_____ (1)

(ii) LESSIKU / VOKABULARJU

Mis-silta sib il-kliem li jfisser l-istess bhal:

1. qrib (*par. 1*) _____
2. jarakom (*par. 3*) _____
3. tintebħu (*par. 4*) _____
4. idea (*par. 5*) _____

(4)

(iii) SINTASSI / SENTENZI

1. Għaqqad iż-żewġ sentenzi billi tuża l-kelma addattata minn dawk fil-parentesi.

(bilkemm, ġhalkemm, ġhaliex)

Qattus iswed jġhidu li jġib l-isfortuna. Huwa wiehed mill-isbaħ annimali li hawn fin-natura.

(1)

2. Għaqqad dawn is-sentenzi mingħajr ma tibdel it-tifsira:

Oqogħdu ġharkopptejkom xi ftit metri quddiemu u ħalluh josservakom. Hu jrid jifhem li ma tridux twegġġhuh.

Hu jrid jifhem _____

(1)

(iv) GRAMMATIKA U MORFOLOĠIJA**(a) Imla l-vojt:**

Bħal ħafna _____ (plural ta' **pajjiż**) Mediterranji, Malta
 _____ (femminil ta' **ġhandu**) ħafna ħwienet tal-kafè. F'kull kafè ġhandek issib
 pasti, _____ (plural ta' **kejk**), gallettini u *snacks* oħra. Fost oħrajn wiehed
 _____ (verb minn **s-t-ġh**) jsemmi l-pastizzi tal-irkotta. Dawn huma triangli
 _____ (aġġettiv minn **ż-ġh-r**) tal-ġhaġina sfiljurata mimlija bl-irkotta u li jiġu
 servuti jaħarqu. Bl-Ingliz ngħidulhom *cheescakes* imma m'għandhom x' _____
 (verb minn **q-s-m**) xejn mad-deżerta Amerikana.

(6)

(Silta mill-ktieb *Oħroġ il-Ġherf Grammatika Bil-Livelli – 1*)

(b) Imla l-vojt skont kif mitlub/a fil-kolonna tal-ġenb:

1. Kilt _____ torta.
2. Xrobna _____ tajjeb.
3. _____ bieb miftuħ.
4. Jien klijenta _____ bank li hareġ din l-offerta.
5. Il-gimġha li għaddiet jiena _____ ktieb.

1. L-artiklu
2. Nom minn **n-b-d**
3. L-artiklu
4. Il-particella **ta' + l-**
5. Verb minn **q-r-j**

(5)

(ċ) Imla l-vojt b'kelma mill-għerq mogħti:

1. Ahna bqajna _____ sa tard billejl.
2. Il-plural ta' biħħa huwa _____.
3. F'Marsaxlokk tara ħafna _____ tas-sajjieda.
4. Jiena noqgħod _____ u għatba ma' Celine.
5. Min _____ żomm miegħu.

1. F-T-X
2. B-T-H
3. X-B-K
4. B-W-B
5. Q-R-J

(5)

Ċ. L-ASPETT SIMBOLIKU FL-ISFOND LINGWISTIKU POPOLARI

(4 marki)

Ikteb l-**idjomi** f'dawn is-sentenzi.

1. Meta ra dik il-herba quddiemu Tony sar minn kull lewn.

(1)

2. Mario ħabat bil-karozza u ta' għoxrin sena mar għand Alla.

(1)

Imla l-vojt billi tkompli dawn il-**Qwiel**.

1. In-nanna qaltli biex infaddal xi ftiit kuljum għax bil-qatra _____

(1)

2. L-għalliem qalilna li lkoll kemm ahna ndaqs, għalhekk ngħidu li x-xemx _____

(1)

D. HILJET FIL-MALTI KOMUNIKATTIV

Imla l-vojt bi kliem xieraq biex taghti sens lil dan il-paragrafu.

Nahseb li kull wiehed u wahda minnkom xi darba jew ohra rajtu xi nahla, n _____
 jew f _____. Tassew sbieh u helwin
 hux? Fil-bitha tal-iskola tagħkom għandkom issibu xi insetti
 wkoll bhal hanfusa, nemla, d _____ jew
 ġ _____. Dawn l-insetti jistgħu jidhlulna d-dar
 u nsibuhom f'xi _____ jew mal-
 _____. Ghalkemm xi kultant dawn
 idejquna, għandna ngħozzuhom u nhobbuhom ghax huma hlejjaq li jsebbħu l-
 _____ tagħna.

E. TIFTIX – TRAWWIM KULTURALI – FOLKLOR

(5 marki)

Ikteb hames sentenzi dwar xi sugġett li fittixt dwaru fil-proġett tal-Folklor.

F. (i) LETTERATURA – NADRIET 1

(10 marki)

Wieġeb A, B, Ċ

A. L-GHASFUR ta' Ninu Cremona

Xbieha tal-ħsieb li tghix fl-gholi tas-sema
 tahrab is-shab, il-lejl u d-dlamijiet,
 int hudni 'l bogħod ningħazel minn das-swied
 ta' qalb li nhoss, li tqil kuljum jingema'.

1. Din l-istrofa tissejjah _____. (1)

2. Agħti żewġ kelmiet li jirrimaw:

_____ (2)

3. Ta' xiex huwa xbieha l-għasfur li qiegħed jitkellem miegħu l-poeta?

B. F'madwar għoxrin kelma iktib dwar il-poeżija *San Frangisk u l-Gamieħ* ta' Ġużè Delia.

 (3)

Ċ. AKTAR NADRIET POETIĊI

Aghżel poeżija **WAHDA** mil-lista u iktib il-ħsieb tagħha.

distanza –Tarcisju Zarb, *Dik Mewġa!* – Anastasju Cuschieri, *Raħal Twelidi* – Karmenu Vassallo, *Il-Kebbies Tal-Fanali* – Anton Buttigieg, *Xita* – Mary Meylak

 (3)

F. (ii) LETTERATURA – PROŻA

(18-il marka)

A. Meta Jaqa' ċ-Ċpar ta' Trevor Żahra

(6 marki)

Aghżel karattru **WIEHED** u iktib madwar erba' sentenzi dwaru/dwarha.

John, Helen, Marthese, Frankie, Pawlu

B. Stejjer Minn Tarf Ir-Rahal ta' Ġorġ Borg

Mill-istejjer: *Is-Santa Taċ-Ċikwejra*, *In-Niżla Tal-Ganċ*, *Il-Hamiam tal-Barumbara* liema għogbitek l-aktar? F'madwar għoxrin kelma iktib dwar din l-istorja.

Ċ. Stejjer tal-Linka – Sedqa

(7 marki)

Iktib ħamsin kelma dwar:

X'tifhem bil-kelma disleksja u x'għamlet Jo biex għelbitha? (*L-istorja ta' Jo*)

Ġ. KOMPONENT

(20 marka)

Iktib madwar 150 kelma dwar **WIEHED** minn dawn is-sugġetti. (Iktib fuq karta separata).

1. Iddeskrivi tnejn minn sħabek tal-klassi.
2. Film li rajt dan l-aħħar.
3. Il-kompjuter fil-hajja tiegħi.
4. Għandna nhobbu l-animalli? Kif?
5. Is-sugġett favorit tiegħi fl-iskola.